

Politikai törésvonalak a magyar társadalomban a 2014-es országgyűlési választások alapján

Vida György
Szegedi Tudományegyetem

A nemzetközi szakirodalomban több publikáció is próbálja összekapcsolni a társadalmi tényezők térbeli eloszlását a választói magatartással. A pártpreferenciák térbeli lenyomatának különbségeit magyarázzák politikai gazdaságtani, szociológiai és pszichológiai okokkal. Többen matematikai módszerekkel próbálják a mélyebb összefüggéseket megragadni, ilyen például a területi autokorreláció vagy a regresszió módszere. Hazánkban a téma kutatása rendkívül aktuális, hiszen 2011. december 23-án fogadta el a parlament a CCIII. törvényt az országgyűlési képviselők választásáról, és a 2013. évi XXXVI. törvényt a választási eljárásról és 2014-től már az új keretfeltételekkel szavazunk.

Tanulmányomban statisztikai és kvantitatív módszereket felhasználva próbálom feltérképezni a választásföldrajzi jellegzetességek és a társadalomföldrajzi jellemzők közötti összefüggéseket. A klasszikus Lipset–Rokkan féle törésvonalak elsősorban ipari társadalmakra volt jellemzők és a globalizáció és az információs társadalom mellékhatásaiként ezek fokozatosan érvényüket veszítették. Megjelent a *posztmateriális*–*materiális törésvonal*. Ennek kapcsán arra a kérdésre keresem a választ, hogy milyen politikai törésvonalak vannak a magyar társadalomban a 2014-es országgyűlési választásokat követően.

Választókerületi és települési szinten aggregált 2014-es listás szavazatokkal dolgozom, valamint a 2011-es népszámlálási adatokat használom fel az összefüggések megragadására. A szükséges adatokat a Központi Statisztikai Hivatal, az Országos Választási Iroda elektronikus adatbázisa szolgáltatja. A választási eredmények és a társadalmi jellemzők között fellelhető kapcsolatot a regresszió módszerével próbálom megtalálni. Ezt alapvetően több társadalmi mutató (lakóhelyi, életkori, iskolázottsági, foglalkoztatottsági... stb.) és a választási eredmények összehasonlításával vizsgálom. Elmondható, hogy a választói magatartás térbeli eltéréseit mutat, és ezen eltérések néhány tényezőjét megmagyarázzák a társadalmi mutatók.